

pačes

populárně akademický časopis
editorského studia

číslo 4
říjen 2012
neprodejné

Sto studentů
prozradilo,
co nejraději čtou.

TIP NA SUSHI Z ČAJOVNY
JE LUBLAŇ IDEÁLNÍ STUDENTSKÉ MĚSTO?
SEDM MÍST, KTERÝM SE NA JEHLÁCH RADĚJI VYHNOUT
CYKLISTKA VOTAVOVÁ JE RÁDA, ŽE JSOU HOLKY SLABŠÍ NEŽ KLUCI

Redakce Pačesu (zleva doprava) – **horní řada:** Martin Biben (šéfredaktor), Radka Kučerová, Karin Ghisiová, Kristina Zachová, Markéta Dosoudilová, Lenka Pořízková (supervize), Michal Dvořák (grafik) / **gauč:** Romana Mikesková, Martina Kalousová, Martina Navrátilová
foto obálka a redakce: Michal Dvořák

Pačes se vrací. S novými tvářemi

Po prázdninové přestávce je Pačes zpět. Co se změnilo? Samozřejmě redakce, kterou tvoří tento semestr studenti oboru česká filologie a česká filologie se zaměřením na editorství. V novém ročníku jsme přivítali nové autory. Nový je také fakt, že už pro vás Pačes připravují, až na moji výjimku a na grafika Michala Dvořáka, výhradně ženy, což ale neznamená, že by práce pro Pačes nebyla pro muže. Naopak. Mužský pohled vítáme, stejně jako veškeré příspěvky, nebo i reakce na naše texty. Pokud vás napadá zajímavé téma a chcete o něm napsat, ozvěte se na náš redakční e-mail.

Přestože nechceme být školním časopisem jen pro dámy, složení našeho týmu se odráží v tématech, která pro vás vybíráme. Nezmění se základní struktura a náplň časopisu, kromě článků ze života univerzity, z literatury, kultury a sportu budeme přinášet v rubrice Psáno rtěnkou i výhradně ženský pohled. Dále platí, že nechceme být přehnaně vážní a nudní, ale ani povrchní. A protože některé reportérky, které psaly Pačes v minulém semestru, nyní působí v cizině, dozvíte se, jak se studuje jinde. Do čtvrtého čísla jsme připravili reportáž ze slovinské Lublaně.

Uděláme vše proto, aby pro vás byl Pačes užitečný a zábavný i v novém semestru.

Martin Biben

Šéfredaktor časopisu

a vedoucí pardubické redakce MF DNES.

Jazykové okénko

Čím více budeš LAJKOVAT, tím více budeš IN!

Výrazy jako: „lajkni mi, prosím, status; už jsi viděl, kolik mám lajků u mé nové fotky; musíš mi to olajkovat; lajknu ti to, ale ty mi taky...“ musí znát snad každý, kdo alespoň jednou zavítal na nejpopulárnější sociální síť Facebook. (zkráceně FB)

Specifické sloveso LAJKOVAT úzce souvisí s aplikací, jíž lze vykonávat právě přes Facebook. Aplikace uživatelům umožňuje kladně hodnotit fotografie, odkazy, texty (tzv. statusy) nebo další příspěvky zveřejněné jinými uživateli. Činnost „lajkování“ provádí uživatel kliknutím na tlačítko „to se mi líbí“.

Mluví při užívání výrazu LAJKOVAT nevychází z českého líbit se (tj. nevytváří slovtvorný patvar, že něco líbuju/líbím to), ale z anglické podoby „like“ nebo „I like this“. Jazykovou stránku slovesa „lajkovat“ (to) tvoří fonetický přepis a produktivní kmenotvorná přípona -ova-/uj-, dokonavý protějšek slovesa „lajkovat“ (to) x „lajknout“ (to). Sloveso „lajkovat“ slouží jako slovtvorný základ pro další odvozeniny, např. „olajkovat“ (význam se zde neliší od „lajkovat“), „dislajkovat“ (ve významu nelíbit se) aj.

Nechme se překvapit, zdali „lajkování“ zůstane pouze součástí sociální sítě anebo se prosadí i v češtině. Mimochodem i PAČES má svou stránku na FB, kterou můžete LAJKOVAT.

Zdroj: Prokšová, H.: O novém českém slovese LAJKOVAT, In: NAŠE ŘEČ, 2, 2012, s. 109-112.

Romana Mikesková

Čeští studenti mají větší fantazii než Švýcaři

Ivana Procházková vystudovala v Olomouci kombinaci oborů bohemistika a germanistika, pobývala v Německu a ve Švýcarsku a v současné době vede na Filozofické fakultě Centrum judaistických studií. Jak tráví svůj volný čas a co ji přivedlo k tak neobvyklému oboru? Myslí si, že je judaistika sexy?

Svoje studium tady na univerzitě jste dokončila teprve před pár lety. Jak vzpomínáte na svá „školní léta“?

Už to bude minimálně devět let, ale pamatuji si to docela dobře. Řekla bych, že se toho od té doby hodně změnilo, což možná zní trochu staromilsky. Ale hlavně se změnil můj vlastní pohled na Olomouc. Očima studenta to člověk vnímá jako jedno z nejkulturnějších míst, které existuje, dokonce to předčilo i Brno, ze kterého pocházím. A tehdejší místní divadelní scéna, čtyři fungující kina, dvě kina studentská, to skoro nebylo možné předčít. Ale v současné době mám dojem, že se Olomouc proměňuje do takového provinčního místa, kultury ubývá, což je škoda. Na druhou stranu si ale pořád uchovává určitý punc, pro který ji spousta lidí vyhledává.

Dokázala jste si třeba už na bakalářském studiu představit, že tady jednou budete učit?

To určitě ne, obzvlášť v bakalářském studiu, které pro mě bylo dost náročné. Dělal jsem obor bohemistika, který jsem vždycky dělat chtěla, a germanistika, která v té době tak nějak zbyla, protože němčina byla jazyk, který jsem v té době ovládala asi nejlépe. Ale s germanistikou jsem vždycky bojovala a ona bojovala se mnou. Nakonec se to ale vyvinulo tak, že jsem na germanistice zůstala, díky paní profesorce Fialové, která mě tenkrát podporovala při psaní diplomové práce. Společně s docentem Krappmannem mě nadchli pro německy psanou literaturu tady na Moravě, která byla do velké míry židovská. A když se v roce 2004 začal formovat Kabinet judaistiky, byla to udička, na kterou jsem se docela úspěšně chytila. Byl to skok, který jsem rozhodně neočekávala, a nebyl plánovaný, ale jak se ukázalo, byl nakonec přirozený.

Určitě často slyšíte, že judaistika je dost neobvyklý obor.

To ano, slyším. Na druhou stranu je pravda, že je plno lidí, kteří se zájmem sledují vývoj judaistiky v celé České republice, mají docela dobrý náhled a jsou schopni porovnávat. Judaistika asi nikdy nebude masovým oborem, ale v tom je právě její devíza. Individuální přístup a péči o vědecký růst ze strany pedagogů si student užije na málokterém oboru. Kromě toho židovská studia v sobě snoubí několik disciplín – historii, filozofii, dějiny kultury, lingvistiku. A interdisciplinární orientace je především v bakalářském stupni vzdělání dobrý základ, který táhne.

I hodně studentů se o judaistiku zajímá. Minimálně na Katedře bohemistiky jsou vaše semináře oblíbenými céčkovými předměty. Co myslíte, že mladé lidi k judaistice táhne?

To je dobrá otázka. Myslím, že je v poslední době moderní říkat, že je nějaký obor „sexy“. Já si nejsem úplně jistá, že tohle lze říct o judaistice, ale každopádně nějaké kouzlo mít musí. A myslím si, že to asi bude jisté kouzlo tajemství. Přestože židovská historie a kultura jsou už od jednáctého století neoddelitelně spjaté s tou českou, v době, kdy tady vládl komunistický režim, to bylo téma silně tabuizované, nebo se o něm mluvilo pouze v povolených intencích. Ta mezera vyvolala určité vakuum, které lidé touží nějakým způsobem zaplnit. A navíc ta literatura je velmi zajímavá. Navíc olomoucká judaistika není oborem religionistickým, klade důraz na mezioborová studia, kromě výzkumu židovského dědictví na Moravě se soustředí i na izraelská studia, což je v dnešní době z politického i hospodářského hlediska velmi aktuální. Magnetem budou i v našem prostředí stále ještě exotické jazyky, jejichž výuku nabízíme – hebrejštiny, biblická hebrejštiny, jidiš a arabština. A co táhne studenty do literárních seminářů věnovaných židovským autorům? Jako

odpovědi se mi už v několika případech dostalo, že si chtějí mimo jiné ověřit, zda se s pomocí humoru dá přežít. A tak často zkoumáme, jak je tento záhadný elixír tragiky a humoru v těch starších i současných textech namíchaný.

Můžete díky svým zahraničním pobytům nějak srovnat studium a vůbec život v naší republice s tím v Německu a ve Švýcarsku?

Oproti těm zemím, se kterými můžu srovnávat, je asi největší rozdíl v mentalitě studentů. Ve Švýcarsku studují lidé to, co jim přinese nějaký užitek v pozdějším zaměstnání. Přesně vědí, co chtějí a také se toho drží i ve svých mimoškolních aktivitách. Jejich invence a fantazie je v porovnání s našimi studenty omezenější. Kromě toho, u nás není alespoň ve studentských řadách tak daleko od myšlenky k činu. Třeba právě naše kulturní scéna, spoluvytvářená studenty, mi v německy mluvících zemích dost chyběla. Je to

samozejmě místo od místa, Lucern, ve kterém jsem se kromě Bernu pohybovala nejvíce, je město rozlohou srovnatelné s Olomoucí, ale co se týče studentských kulturních i jiných aktivit je daleko za námi. V Německu lidé také od začátku vědí, co chtějí, protože jsou k tomu nuceni okolnostmi. Projevuje se velká nezaměstnanost vysokoškolsky vzdělaných lidí, takže se všichni moc dobře rozmýšlejí, co půjdou studovat, jsou mnohem houževnatější. Na druhou stranu si myslím, že jsou ochuzeni o tu radost ze studentského života. U nás jsou navíc studenti mnohem více zapojováni do dění na univerzitě a spoluvytvářejí ho. Zatímco v Německu a ve Švýcarsku jsou vesměs konzumenty, kterým je to docela dost dáváno najevo. Systém a jeho bezpodmínečné dodržování jistě vedou k neustálému zvyšování úrovně, na druhou stranu troška toho našeho „všeobecného chaosu“ nemusí být vždy nutně na škodu, dává nám možnost svobodně se nadechnout. A toho si cením nade vše i mimo akademickou půdu.

Učíte židovskou literaturu, po jaké knize ale sáhnete ve svém volném čase? Kdo jsou vaši oblíbení autoři?

Kdybych měla říct svého nejoblíbenějšího spisovatele, tak vás asi překvapím. Není to Žid, ale autor katolické moderny, Jaroslav Durych, ke kterému jsem přišla skrze mého bohužel nedávno zesnulého kamaráda a velkého učitele Petra Horu. Přešla jsem také na žánr detektivek, který mi doteď byl poměrně vzdálený, ale pronikla jsem do něj přes severské autory. Podlehla jsem velkému boomu. Jak nemám ráda to, co je moderní, tak tohle mě opravdu chytlo.

Čím dalším naplňujete svůj volný čas? Co vás zaručeně odreaguje od každodenních starostí?

Strašně ráda bych dle litery příruček vyšší dívčí řekla, že nejlépe se cítím za sporákem v kuchyni a zaručeně si odpočinu třeba při žehlení. Není tomu tak, bohužel a bohudík! Volný čas trávím pokud možno venku. Nejlépe na horách a ve skalách. Sportovní lezení, to je činnost, při které člověk namáhá nejen tělo, ale i hlavu, protože musí spojit pohyb s úsudkem, kam sáhnout, kam stoupnout. Také je to týmová práce, je to docela dobrý nácvik, jak fungovat v mezilidských vztazích, protože komunikace je tam poměrně potřeba. Člověk získává nejen určitý přísun adrenalinu, ale také strachu, který musí překonat, a to zaručeně vygumuje všechno, co v hlavě v tu chvíli nemá co dělat. A na stará kolena jsem ještě začala hrát krajskou volejbalovou ligu.

Věnujete se také překladům. Co by podle vás měl mít dobrý překladatel beletrie, aby dokázal zachovat ducha knihy?

Na to jsou samozejmě různé teorie, jakým způsobem překládat. Zdali být věrný původnímu textu nebo povolit otěže vlastní stylistické schopnosti. Já zastávám spíše tu druhou variantu. A myslím, že by překladatel měl mít dostatečnou vlastní čtenářskou

zkušenost, aby byl schopen rozlišovat jednotlivé styly. A že by měl také myslet na čtenáře, což se v poslední době moc nenasí. Literární věda se do velké míry odklání od čtenářů, a to v překladu není úplně na místě. Je potřeba myslet na to, aby čtenář pochopil, co chce autor z jiného kulturního prostředí sdělit, pokud jsou takové mezikulturní přesahy vůbec sdělitelné.

text i foto: Radka Kučerová

Mgr. Ivana Procházková

Studium: Obory Česká filologie a Německá filologie na Filozofické Fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Momentálně přerušené studium PhD., tématem doktorské práce je dramatik Max Zweig.

Zahraníční pobyty: Na studijních pobytech a v rámci stipendijních programů pobývala v Německu (Siegen, Konstanz) a ve Švýcarsku (Luzern, Bern).

Působení na univerzitě: Vedoucí Centra judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových, vyučuje mimo jiné předměty Česká židovská literatura a Úvod do studia judaistiky. Že bude jednou učít si nikdy nedokázala představit.

Další aktivity: Překládá beletrii a odbornou literaturu z němčiny (Peter Habeler: Osmé vítězství, Claudia Tödtmann, Gabriele Schlegel: Profesionální vystupování, Daniela Schetar, Friedrich Köthe: Slovinsko a Terst). Účastní se realizace programu Dny židovské kultury v Olomouci (filmová sekce), pořádá kulturně-vzdělávací akce v rámci CJS (oslavy židovských svátků, cyklus judaistických přednášek pro veřejnost).

Záliby: Volný čas tráví nejraději venku, nejlépe sportovním lezením, hraje krajskou volejbalovou ligu.

Co čtou studenti ve svém volném čase? Vede fantasy

Během měsíce září a začátku října provedl Pačes velký výzkum mezi studenty všech ročníků a všech fakult. Naší ambicí bylo získat odpovědi od stovky studentů a zjistit co a proč čtou. Jak jsme nakonec pochodili? Místo 100 studentů jsme nakonec vyzpovídali 105 ochotných vysokoškoláků a získali jsme věrohodná data o tom, jak a co olomoučtí studenti čtou.

Českým a zřejmě i celosvětovým fenoménem je, že lidé čtou stále méně. Jak je tomu u studentů? K opravdovému „nečtení“ se přiznalo pouze osm respondentů a další tři přiznali, že čtou pouze povinnou četbu a na dobrovolné čtení jim nezbývá čas (což je zvláště po dvou měsících prázdnin naprosto pochopitelné). Tedy 11,55 % se ve volném čase nezabývá četbou. Dalšíh 88,45 % si rádo něco přečte. U pracujících lidí či středoškoláků by zřejmě procento nečtenářů bylo vyšší. Pravděpodobně je vysoká míra zájmu o četbu způsobena tím, že asi polovina respondentů je z Filozofické fakulty.

Oblíbené žánry

Velký problém bylo zhodnotit získané odpovědi vzhledem k tomu, jak je někteří studenti uváděli. Někteří uvedli obecné styly knih – román, povídka, novela, jiní své odpovědi více specifikovali (historický román, psychologický román, erotické povídky apod.).

Již při prvním tutoriálu jsme se dohadovali, který žánr asi tuto anketu vyhraje. Tipovali jsme fantasy a sci-fi a povedlo se. Na prvním místě se opravdu umístilo fantasy s 20 hlasy. Dále se oblíbě těší obecně všechny romány (15 hlasů), což bylo pro vyhodnocení ankety velmi složité. Každopádně na třetím místě se umístil psychologický román (11 hlasů).

Na dalších příčkách si vedly dobře tyto žánry – horor (10 hlasů), obecně všechny povídky a novely (9 hlasů), sci-fi a historické romány (po 7 hlasech), dále nespecifikovaná „klasika“ a biografie (vždy 5 hlasů). Dále byly uváděny detektivky, humorná literatura, válečná literatura, memoáry apod. Na stupnici oblíbenosti si dle očekávání dosti pohoršilo romantické a ženské čtivo (2 hlasy). Naopak překvapením této ankety se staly 2 hlasy pro erotickou literaturu.

Kristýna Vaňková (FF): „Normálně čtu především školní povinnou četbu, ale ráda zabrousím k psychologickým románům.

S kým jsme hovořili

Počet oslovených studentů: mnoho
Počet studentů, kteří odpověděli: 105
Zastoupení pohlaví: 19 mužů / 86 žen
Zastoupení fakult: VŠECHNY
 FF – 52 respondentů
 PdF – 20 respondentů
 PF – 12 respondentů
 PjF – 9 respondentů
 LF – 7 respondentů
 FZV – 2 respondenti
 FTK – 2 respondenti
 CMTF – 1 respondent

Když jsem nemocná nebo unavená, ráda si přečtu i nějakou brakovou romantiku nebo Večer pod lampou.“

Nejoblíbenější autoři

Oblíbenost autorů byla ještě o něco složitější. Autorů je mnoho a když se na ně nezeptáte 105 lidí, tak člověk získal téměř 100 jmen českých i zahraničních spisovatelů. Úplného vrcholu žebříčku dosáhl král hororů Stephen King (7 hlasů), těsně za ním se umístil Paulo Coelho (6 hlasů) a o pomyslný bronz se dělil Fjodor Michajlovič Dostojevskij a Terry Pratchett (oba po 3 hlasech). Dále se se dvěma hlasy umístilo 16 autorů – Christiane Vera Felscherinow, George R. R. Martin, Emily Brontë, Charles Bukowski, John Irving, Robert Merle, J. K. Rowling, Jane Austen, Lars Kepler, George Orwell, Chuck Palahniuk, Arthur Golden, Andrzej Sapkowski, James Patterson, Lev Nikolajevič Tolstoj. Zajímavé je, že do žebříčku oblíbenců (tj. dva a více hlasů) se probojoval pouze jeden český autor, a to již zemřelý Arnošt Lustig.

A největší zastoupení má samozřejmě velká skupina spisovatelů s jedním hlasem. Těch se v průzkumu sešlo 61. Tvoří pestrou

směsici autorů, jsou mezi nimi například klasici jako Karel Čapek, Anton Pavlovič Čechov, Victor Hugo nebo Božena Němcová, ale i současní autoři jako Dan Brown, Petr Šabach nebo Jan Balabán. Jmenovat je všechny samozřejmě nebudeme.

Jan Šincl (FF): „Nejvíce čtu angloamerickou poezii především první pol. 20. st. (T. S. Eliot, Dylan Thomas, W. H. Auden, Ezra Pound, Ted Hughes atd.), modernistickou prózu (D. H. Lawrence, J. Joyce, V. Woolfova), klasiku (Dante Alighieri, I. S. Turgeněv, F. M. Dostojevskij, E. A. Poe...), různé další autory, které se bojím zařadit (F. Kafka, Henry Miller, L. F. Céline...) a brak (hororový – H. P. Lovecraft, A. Machen).“

Anketa mezi kantory FF UPOL

S touto anketou jsem oslovila i deset kantorů z několika fakult na UPOL, odpověděly mi pouze tři kantorky, všechny z FF. Přečte si tedy i jejich výpovědi.

Mgr. Helena Tylšarová (KAL): „Mám ráda romantické a psychologické romány. Našla jsem autora, který píše maskulinním způsobem o vztazích a životě obecně a jsem nadšená. Jmenuje se Nicholas Sparks. Mimo jiné taky čtu svým malým dcerkám a pomalu v nich pěstuji vztah ke čtení.“

Mgr. Zuzana Zemanová, Ph.D. (KBH): „Nejoblíbenější literární žánr bohudík - nebo bohužel - nepěstuji, stejně tak nemám ani nejoblíbenější jídlo, nejoblíbenější barvu nebo nejoblíbenějšího zpěváka pop music. Vzhledem k tomu budu s dovolením jmenovat autory mimo „nejoblíbenější žánr“, z domácí literární produkce posledních let mě zaujala Petra Soukupová, dlouhodobě a ráda čtu Karla Pecku a Josefa Škvoreckého. Hlavním kritériem při výběru knihy pro mě je, zda se tomu, co autor píše, dá věřit. A citát na závěr: „Dělání knih mnohých žádného konce není, a čisti mnoho jest zemdení těla.“ (Kazatel 12, 12)“

Kristína Zachová

„Člověk se při psaní nesmí bát vyslovit blbost.“

S Petrem Ritterem o nové knize, dlouholetém přátelství se Zdeňkem Šťastným, rodině a profesi advokáta.

Petr Ritter je známý olomoucký rodák, advokát, scénárista a spoluautor řady próz významně ovlivněných prostředím soudních síní. Nová kniha „Přátelé, to si poslechněte“, je již devátou v pořadí a najdeme v ní celkem jednatřicet povídek ze současnosti, které psal osud sám. Ritter nadále působí v Olomouci, chystá další knihu a druhého října se účastnil besedy pořádané Knihovnou města Olomouce.

V knize „Přátelé, to si poslechněte“, je jednatřicet povídek. Jak dlouho jste ji psal?

Knihy vznikala v průběhu několika let a v průběhu psaní jiných knih. V podstatě byla takovým košem na prádlo, do kterého člověk dává nápady, které se mu právě nehodí. A až těch povídek bylo tolik, že mi bylo líto z nich knížku neudělat, začala dřina. Důsledkem je také, že povídky jsou tematicky naprosto odlišné. Čekal jsem, že mi to kritika vyčte, ale nestalo se.

Z vašich knížek lze poznat, že jste vzdělán i v psychologii. Studoval jste ji?

Je to dané i profesí, když člověk dnes a denně přichází s lidmi do styku a neustále se po něm chce, aby člověku porozuměl. Trochu je to cvik praxí, když jsem psal „Na hraně“, což je těžký psychologický román, studoval jsem z psychologie, co se dalo a myslím, že mi to pomohlo i v advokacii jako takové.

Můžete říct recept na čtyřicet let trvající přátelství se Zdeňkem Šťastným? Jak se píše ve dvojici?

Nevím. Je to prostě náhoda, že jsme se potkali, obrovský dar a myslím, že i on to tak pociťuje. Ve dvou se píše dobře. Je to důsledek přátelství. Člověk se nesmí bát vyslovit blbost, musí před tím druhým tak nepokrytě vyjadřovat myšlenky, jakoby mluvil sám. My se nestydíme před sebou, vyslovují se ještě zárodky myšlenek a funguje to.

Kdo z vás nahrává a kdo smečuje?

Ono to tak nefunguje, že by jeden napsal kapitolu nebo odstavec a druhý další. Skutečně píšeme synchronně spolu. Sedneme si spolu v pokoji, původně jsme vypili litry vína, teď už jen kafe. Ono to na těch prvních knížkách je poznat (smích). Dílo musí vznikat společně, a jestliže nevzniká, tak je lepší se rozejít a psát každý sám.

„Studovali práva“ je kniha plná vzpomínek na vaše studentská léta strávená v Praze na koleji. Který z vás měl větší paměť?

Vše je vzadu v epilogu. My jsme knížku napsali těsně po studiu jako naše prakticky první dílo. Tehdy jsme si pamatovali všechno. Bylo těžké se domluvit, co vynechat, protože zážitků bylo strašně množství. Pak kniha nemohla vyjít a když ano, tak jsme se k tématu vrátili. Rukopis jsem měl já, protože Zdeněk je strašný chaotik a bordelář.

Jste samouk, nebo jste se někde učil psát?

Myslím si, že se psaní nedá naučit. Kurzy tvůrčího psaní vám podle mě moc nepomohou.

Máte ctižádost napsat něco pro Moravské divadlo v Olomouci?

Máme ctižádost a máme dokonce nadpis! To je krásná chvíle, kdy máme nápad v hlavě, jak všechno bude krásné a k popukání. Ale museli jsme přibrzdit kvůli Zdeňkovým zdravotním problémům.

Kdo je tím vyvoleným, který čte novou knihu ještě před editorkou?

Dám to přečíst samozřejmě manželce a Zdeňkovi. Mám pak jistotu, že budu pochválen!

Když píšete, rodina musí chodit po špičkách?

Já jsem jim naštěstí postavil tak velký dům, že když se po úhlopříčce od rodiny vzdálím, tak se mě ani nedovolají. Pouze při psaní prvních knih jsme byli v bytě a tehdy byli ohleduplní.

Čím jste chtěl být jako dítě?

Vždycky jsem chtěl být spisovatel, ale nikomu jsem to neřikal. Jednou jsem se rozhodl napsat slohovou práci na téma „Čím bych chtěl být“. Dal jsem ji přečíst našemu úžasnému češtináři. Čekal jsem, že se něco bude dít, že mě zavolá do kabinetu a pohovoříme. Ale on to ani nečetl, ani neoznámkoval... Tehdy mě zklamal.

Jak je slučitelná vaše profese s morálkou?

Člověku pomůže, že se z práce vypíše, ale dlouho to nevydrží, ráno jde zase... Je nezbytné umět oddělit, co je profese a co člověku zasahuje do soukromí. Jako mladý advokát jsem se velmi trápil co udělat, aby klienta nezavřeli.

Neuvažujete o vstupu do politiky?

Ne, v žádném případě. V nové knize je povídka „Politická smrt“. My zastupujeme politiku a věřte, že povídka se psala sama. Když si ji přečtete, tak pochopíte jak se co děje, protože tak se věci opravdu staly.

Uvažovali jste o odchodu do Prahy, nebo máte raději Olomouc?

My jsme mockrát mohli odejít do Prahy. Vždycky jsme to odmítli. Já mám Olomouc rád, je překrásným městem. Narodil jsem se zde a myslím, že je to poznat i z mých knih.

Dostáváte dopisy od fanoušků? Jaké jsou ohlasy na vaše knihy?

Když už čtenář sedne a napíše mi, tak chválí. Nezažil jsem, že by mi někdo nadal. Obvykle dostanu velmi vybroušený dopis, na kterém si pisatel dal záležet. Vždycky odpovím. Je to velmi příjemné a takové dopisy schovávám.

Pracujete na další knize? Bude to opět soubor povídek?

Píšu. Mám plán na velký román, ale nějak se zatím nedaří. Nějak ho nemohu uchopit.

text: Karin Ghisiová

foto: Radka Kučerová

Máslem dolů dláždí Šabachův humor

Petr Šabach má na literárním kontě bezpočet knižních titulů, které se rok od roku rozrůstají o další. Jeho posledním knižním přírůstkem je novela s výstižným názvem Máslem dolů, která, stejně jako jeho předchozí tituly, vyšla v nakladatelství Paseka s nezaměnitelnou grafikou obálky, na kterou jsou jeho čtenáři již zvyklí. Stejně jako v předchozích titulech, i v této knize se zaměřil na reflexi společenského života, tentokrát toho současného, a to s notnou dávkou humoru i ironie.

Své spisovatelské renomé si vybudoval již před lety a neustále ho utužuje novými tituly. Přispělo k němu i to, že na základě jeho knižních předloh bylo natočeno hned několik celovečerních filmů, mezi něž patří i Pupendo. A jen málokdo si nevybaví humorné scény z legendárního filmu Pelíšky, který vznikl právě na motivy jeho knih.

Tvorba Petra Šabacha je charakteristická zejména tím, že do ní vkládá kus sebe, je tedy zčásti autobiografická. Tyto tendence můžeme vysledovat i v knize Máslem domů, kde spisovatel promítl část svého já do hlavního hrdiny, šedesátiletého knihovníka Arnošta. Ten vlastní krcálek

o dvou místnostech, který mu přenechal jeho stejně starý kamarád Evžen, přičemž většinu z něj zabírají jeho vlastní knihy. Jeho ambicí bylo vytvořit z něj antikvariát, o který však není nijak valný zájem. Se svým kamarádem Evženem nejraději tráví čas posedáváním v hospodě Ticho a rozebíráním každodenních událostí. Z jejich vyprávění se dozvídáme o životě Arnošta – o jeho nemocném otci, o kterého se stará a pravidelně ho navštěvuje v nemocnici, dceři Julii a milovaném vnukovi Míšovi.

Autorovi se opět podařilo to, co v předchozích knihách. Jednoduchým, ale zároveň natolik osobitým, nevtíravým, čtivým a blízkým jazykem podat čtenáři příběh, který vypovídá o událostech všedního života, který obklopuje každého z nás. A to formou, která osciluje mezi humorem, o který se v díle postarala dvojice kamarádů snažící se ze svého života urvat co nejvíc, dokud na to ještě mají síly, a dramatickými situacemi, které mohou nečekaně převrátit život zcela naruby.

Sám autor jednou prohlásil, že chce čtenáře svými knihami především pobavit, za sebe mohu říct, že u mě tohoto výsled-

ku dosáhl. Ačkoliv k tomu musím zároveň dodat, že mé očekávání humoru splnil tak napůl, v jiných titulech mě příhody rozesmály víc. Na druhou stranu mu nelze upřít jeho um vystihnout drobné detaily ze života, vyzdvihnout je třeba také podrobný náhled do nitra postav a jejich emocionálních stavů, díky čemuž má čtenář opravdu pocit, jakoby hlavního hrdinu znal osobně.

Petr Šabach: *Máslem dolů*. Paseka, Praha 2012, 185 s.

text: *Martina Kalousová*
foto: *ilustrační*

5 vět o nových knihách

Může být láska nebezpečná? Odpověď na tuto otázku najdeme v prvotině české začínající autorky, Kateřiny Petrusové. Mladá ošetřovatelka Paige získá novou práci v záhadné rodině Bavettových, jejím úkolem je pečovat o syna Michaela, jenž měl autonehodu a nyní se po duševní stránce vrátil do svého dětství. Za nějakou dobu Paige odhaluje šokující zjištění. Pokud chcete vědět jaké, sáhněte po napínavé knize plné překvapení.

Romana Mikesková

Kateřina Petrusová: *Nebezpečná láska*. Fragment, Praha 2012, 376 s.

Kingovo alter ego Richard Bachman vydává další knihu i přesto, že ho mistr hororu nechal už před několika lety zemřít na rakovinu pseudonymu. Billy Haleck je významný právník se spokojeným životem a pořádnými zásobami tuku. To vše se ale má změnit kvůli jediné vteřině nepozornosti za volantem a staré cikánce, která v nevhodný moment vstoupí do silnice. A když Billymu následně jiný cikán řekne „zhubni“, nejsou to jen prázdná slova, ale skutečná kletba. Po dočtení této knihy vás zaručeně přejde chuť držet dietu.

Radka Kučerová

Stephen King: *Zhubni*. BETA, Praha 2012, 241 s.

Švédská autorka detektivních románů Christina Larsson na knižní trh uvedla již svůj třetí počín. Pojtkem všech jejich knih je hlavní hrdinka, kriminální komisařka Ingrid Bergmanová. Jako druhá vyšla kniha Soukromá jatka, ve které se komisařka pokouší dopadnout brutálního vraha několika obětí. Detektivka přináší vyšetřování plné zápletek a zvratů, které až do poslední chvíle udržují čtenáře v neustálém napětí a nevědomí, kdo je vlastně vrah. A přitom vrah může být tak blízko.

Martina Kalousová

Christina Larsson: *Soukromá jatka*. Motto, Praha 2012, 325 s.

Kdysi dávno na jednom opuštěném ostrově žily v sirotčinci velmi podivné děti. Čekejte trochu tajemna, rozervané hrdiny a atmosféru jako z románů Agathy Christie. Dobové fotografie vás popadnou za ruku a vtáhnou do zvláštního černobílého světa. Není to klasický horor, spíš pohádka pro dospělé, při které ale mrazí v zádech. Prvotina Ransoma Riggse Sirotčinec slečny Peregrinové pro podivné děti se zdařila a lze předpokládat, že se brzy dočkáme pokračování.

Karin Ghisiová

Ransom Riggs: *Sirotčinec slečny Peregrinové pro podivné děti*. JOTA, Brno 2012, 358 s.

We feel sLOVEnia

Dvě bývalé reportérky Pačesu, Jana Jakubková a Kristýna Vávrová letos začaly semestr ve slovinské Lublani. Poprosili jsme je, aby popsaly své první dojmy ze země a srovnaly některé aspekty studentského života ve slovinském hlavním městě a Olomouci.

Srovnat studentský život v Olomouci a v Lublani je dost těžké, protože „Erasmák“ se od místního studenta zásadně liší. „Erasmák“ chce vše vyzkoušet a vše poznat, což je místy dosti finančně náročné, ale byl by hřích nepoznat chuť Lublaně a celého Slovinska. Zvláště, když se tato malá země pyšní Julskými a Savinjskými Alpami a také 47 kilometrů Jaderského pobřeží. Ale také, a to už je méně známé, četnými krasovými útvary – je jich registrováno skoro sedm tisíc. Každý víkend, ale i ve všední den se tedy vyráží do přírody nebo za kulturou – nejen na party do klubu, ale i do galerie, na festivaly, koncerty.

Je jasné, že olomoucký student nebude každý víkend navštěvovat jiné české město, jiný kopec, jiný zámek – na to má přece čas celý život. Jenže tady většina z nás stráví jen jeden semestr a tak se musí využít každý volný (a hlavně slunečný) den.

I seznamování tu probíhá mnohem rychleji. Kdo má po jedné párty víc nových přátel na facebooku, ten vyhrál (plusové body se přičítají za zajímavě znějící jméno:-)). Každý den slyšíte minimálně pět nových jmen a k těm jménům patří i krátké příběhy o tom, odkud kdo pochází, co studuje, kde bydlí a jak se mu tam líbí.

Jednou z prvních věcí, o kterou se každý student zajímá, je, kde se levně a dobře najíst. Právě studentský stravovací systém je nejzajímavějším rozdílem mezi oběma městy. Zatímco v Olomouci se dá pravděpodobně nejlevněji najíst v menze a studentská sleva platí v ostatních restauracích většinou pouze na pizzu, v Lublani to zkusili jinak. Funguje zde systém tzv. studentských bonů – jde o slevové kupony na jídlo. Podle toho, kolik má měsíc pracovních dní, tolik jich student dostane. Bony má aktivní na svém mobilu nebo speciální kartě a ty se při placení přikládají na přístroj podobný platebnímu terminálu, ze kterého vyjede účet se slevou na jméno. Pak už stačí vybrat jednu z mnoha restaurací, které je podporují a tam se za 1–4 eura najíst.

Výběr míst je opravdu pestrý – od čínských restaurací, sushi, přes mexické až třeba po klasické jídelny – objevování nových restaurací je místním „sportem“. Porce jsou obrovské: polévka, hlavní jídlo,

zákusek nebo ovoce, salát a pití. Důvod, proč byl tento systém zaveden, je snaha podpořit zdravé a pestré stravování. I když je třeba podotknout, že to někdy vede k přejídání, proto je dobré nosit s sebou na každé jídlo i plastovou krabičku.

Velké množství jídla je třeba někde spálit. Podobnou instituci jako Academic sport centrum zde nenajdete. Všechny sporty se zapisují jako předmět do školního systému a jsou zpoplatněny (cca 25 eur na semestr). Levnější alternativou jak spálit kalorie je jízda na kole. Kolo vlastní skoro každý, někdy to až vypadá, že jich je tu více než aut. Nevyplatí se mít opravdu dobré kolo, Lublaň je ráj pro zloděje – když už ho neukradnou kompletně celé, přivlastní si alespoň sedátko, zvonek, šlapku. Čím hůř tedy vypadá, tím menší pravděpodobnost, že zmizí z povrchu zemského. Pro ty, kterým se nechce investovat ani do ojetiny, je

tu tzv. Bikelj – tedy kolo, které si je možné zapůjčit z veřejných stojanů za registrační poplatek tři eura na rok. První hodina je zdarma, za další už se musí platit. Běžný uživatel ale za kolo nikdy neplatí – po hodině ho vrátí do stojanu a za 5 minut si ho může půjčit znovu (zdarma). Na kole se dá dostat po Lublani všude, je tu propracovaný systém cyklostezek, téměř nikdo nejede po silnici. Cyklostezky, které vedou po chodnících, se ale často různě křížují a chodci si musí často dát pozor, aby se s kolem nestřetli, když vyjždí zpoza rohu.

Snaha o zdravý životní styl se promítá nejen do stravování a používání kol, ale

i do podpory ekologického chování. Samozřejmostí je třídění odpadu, na ulicích jsou vidět koše různých barev s nápisy, co předně do nich patří. Další věcí, které si nelze nevsimnout, je všudypřítomné nabádání k pití kohoutkové vody a veřejná pítka. Najít se dají nejen na univerzitě, ale i na náměstích a v nákupních centrech. S tím souvisí i velký boom ekologických láhví. Tyto láhve jsou šetrné k životnímu prostředí, lehce se recyklují a jsou tzv. BPA free, což znamená, že neobsahují Bisphenol A, který se uvolňuje z klasických plastových lahví a údajně způsobuje alergie, hormonální nerovnováhu nebo některé druhy rakoviny. Navíc se mohou používat až 10 let – díky nim se tedy omezuje spotřeba plastových láhví, které se recyklují velmi těžko.

*text a foto: Jana Jakubková
a Kristína Vávrová*

Zajímavosti

V ČR není moc velká důvěra k levným řetězcovým značkám, jelikož jejich výrobky nebývají jedny z nejkvalitnějších. Ve Slovinsku ale i nejlevnější párky a obyčejný salám obsahují minimálně 70 % masa. Je to jedna z věcí, která donutí k zamyšlení, jak se vlastně v naší republice stravujeme.

Slovinština i čeština jsou slovanské jazyky, a proto jsou si docela podobné. Díky tomu se Čech nevyhne úšklebku, když slyší slova jako srajca (košile), les (dřevo), drevo (strom), korenje (mrkev), otrok (dítě), pičila ga mi kača (uštkl mě had). Ale podobné je to i z druhé strany.

Místní obyvatelé všech věkových kategorií ovládají angličtinu, neexistuje tu dabing.

Alkohol se prodává v obchodech jen do deváté hodiny večerní.

Lublaň má rozlohu 275 km², 281 000 obyvatel, 63 000 studentů, 23 fakult.

Olomouc 103 km², 100 400 obyvatel, 23 300 studentů, 8 fakult.

Jídlo v menze: 2,30 euro, 25–60 Kč
Klasický chleba: 2 eura, 25 Kč
Mléko: 0,97 euro, 14,9 Kč
Koktejl v klubu přijde minimálně na 5 euro

Anketa

- 1) Proč sis vybral/a ke studiu Lublaň?
- 2) Co shledáváš jako největší rozdíl mezi domácí a zahraniční školou, popřípadě mezi Lublaní a svým městem studia obecně?

Jitka Bokrová, 22 let, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická

1) Lublaň jsem si vybrala, protože jsem nevěděla nic o slovinské mentalitě, kultuře, tradicích a obecně o způsobu života a chtěla jsem ho poznat. Navíc mi ji ve škole doporučili, kvůli největší shodě s oborem, který studuji doma.

2) Nejzásadnějším rozdílem oproti Brnu

a celkově České republice je to, že tu všichni od 10 do 100 let ovládají angličtinu, jsou milí a ochotní pomoci.

Pavel Šiška, 22 let, Bratislava, architektura

1) Lublana ako mesto som si vybral z viacerých dôvodov, aj keď v preferenciách som mal viacero zaujímavých destinácií ako Istanbul, Manchester, či dokonca Prahu. Lublana uspela z prvého miesta a som rád, pretože je tu skutočne príjemne. V prvom rade som potreboval zmenu, ktorá sa úspešne podarila, na

druhej strane som hľadal nejaké pokojné miestečko, kde si možno aj trochu oddýchnem. Myslím, že toto mesto je presne takým, veľmi rozdielnym oproti mojmu mestu – Bratislave. Lublana je dvakrát menšia ako Bratislava, no dvakrát krajšia ako Bratislava.

2) Moja domáca univerzita je univerzita vo Viedni, kde študujem architektúru. Rozdiel medzi domácou a tunajšou fakultou architektúry v Lublane je zreteľný, hlavne v počte študentov, čo výrazne prispieva ku komornej, priam familiárnej atmosfére na tejto fakulte. Či je kvalita lepšia alebo horšia je veľmi diskutabilné, no pocit mi hovorí, že tento individuálnejší prístup s viacerými menšími projektami, je pre mňa viacej vyhovujúci. Domáci študenti sú na zahraničných študentov veľmi milí, chápajú že tú malú desorganizáciu na škole je možné ťažko pochopiť po slovinsky, nieto už aj po anglicky.

Michal Koukol, 20 let, FSV UK

1) Ljubljanu jsem si vybral na doporučení od přátel, kteří zde studovali a velice si zdejší univerzitu a studentský život pochvalovali. Po téměř šesti týdnech pobytu v Ljubljani jim musím dát za pravdu, že Ljubljana je opravdu taková, jak mi ji vypodobnili před odjezdem.

2) Největší rozdíl je v přístupu učitelů

k nám, jako Erasmus studentům. Učitelé, které jsem navštívil, byli velmi vstřícní, a věřím, že by udělali maximum proto, aby mi vyhověli. Rozdíl je taky patrný ve vybavení učeben a laboratoří, které jsou nové a na vysoké úrovni.

Natália Turčinová, 22 let, Bratislava, čínská filologie

1) Pretože s mojím odborom (čínština) som mala veľmi obmedzene možnosti a Lublana bola jedna z nich. Povodne som chcela ist do Prahy, ale tam ma nevzdali, takže Lublana bola druhá možnosť. Ale keby že som vedela, ake je to tu super, tak sem idem rovno.

2) Studium: Tak v prvom rade v sposobu vyučby, tu absolvujem predmety, ktore su zamerane najma na praktickú časť a su všetky v čínštine.

Pobyt: Doma nebyvam na intraku, takže to velka zmena, ale neviem co bližšie, je to tu proste super, lepšie nez doma, lebo som tu jak na dovči.

Václav Štursa, 24 let, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická

1) Slovinsko je velice zajímavá lokalita, která mne přitahovala a v rámci mého studia mi nabídli nejvíce shodných předmětů, které mi uznají.

2) Žádný kulturní šok jsem nezaznamenal, Lublaň mi připomíná Brno, cítím se tu dobře.

7 míst, kde si zaručeně natlučete

Ať už potřebujeme pár centimetrů navíc, máme pro boty na podpatku slabost nebo se prostě jen rády hezky obouváme, víme, jak těžké je v nich chodit. A co teprve někde, kde je to samá díra, kachlička s překvapením nebo „kočičí hlava.“ Člověk to pak radši vzdá a vyrazí v kečkách s lodičkami v tašce. Pokud se ale i tak rozhodneme (na vlastní nebezpečí) do víru Olomouce vydat na jehlách, je pár míst, kterým je lepší se obloukem vyhnout.

1. Máje (zastávka U Dómu)

Chtěly jsme si zkrátit cestu do školy, a tak jsme vystoupily už před náměstím Republiky. K našemu nemilému překvapení nás tramvaj vyklopila kamsi, kde to připomínalo staveniště. Musely jsme čelit mužskému v oprýskané škodovce, který na nás pokřikoval něco o tom, že tady nemáme co přecházet, a pak i skupině dělníků. Nejspíš si právě dopřávali siestu a my se staly terčem jejich pobavených pohledů, když jsme v úplně nových lodičkách balancovaly na špatně stlučené látce přes výkopy. Tady si s sebou do kabelky přibalte alespoň balerínky, když už ne boty sedmimilové.

2. Křížkovského

Můžeme si gratulovat, že studujeme na Filozofické fakultě. Ke gratulaci již není důvod, když nám pečlivě zničený chodník zneumožňuje včasný příchod na přednášku. Ověřeno dívčíma nohama – je jedno, ze které strany jdete, protože obě strany ulice jsou na tom stejně nemožně. A to nejlepší? Fanoušci počítačových her si přijdou na své ve chvíli, kdy zaprší. Voda vteče pod rozviklané dlaždice a vyčkává na nezkušenou slečnu, které pak zničí ranní vizáž. Rada zní – zmapovat pečlivě terén (připomíná to Twistera – pravá noha na třetí dlaždici zleva a levá noha na tu prasklou) nebo pořádit pořádné boty, ne-li holínky.

3. Wurmova

Kostkami dlážděná ulice dodává místu historický ráz, ale projektantem byl nejspíš svobodný muž, protože vidět to jeho žena, měl by týden studené večere. Na spodním konci uličky postává půvabný rozcestník odkazující k fakultě. Nevěřte tomu podvodníkovi a raději si to obejděte. Nejen, že mezírky mezi kameny jsou akorát na zlomení podpatku, ale jakmile zaprší, chodník se promění v klouzačku. Nebudeme pesimistky, výhodu to má. Můžete si zde povšimnout povalujících se dlažebních kostek, které někdo vydoloval ze země, ty pak vložte do kabelky a máte zbraň na nebezpečného pobudu zdarma.

4. Ztracená

Centrum města je jako stvořeno pro promenádování se v nových botkách, ale jeho dláždění ne. Čelíme nástrahám ze strany děrovaných poklopů na kanály, prohlubní v asfaltu a zakopáváme o boule na chodnicích. Nemluvě o bolavých lýtkách z toho neustálého cupitání do kopečku. Ulice Ztracená je pro nechtěné pozbytí podpatku jako stvořená. V případě, že o nových střevočích neuvažujete, vyvarujte se delších pohledů do vitrín a raději bedlivě sledujte, kam šlapete. Výhodou je relativní opuštěnost místa a když už ztratíte rovnováhu, na místě se povětšinou nenachází svědci.

5. Náměstí Hrdinů

Ze školy, do banky, na schůzku, na kafe s kamarádkou, podívat se po obchodech nebo se projít po městě, a jelikož už nožky bolí, nezbyvá než vydat se na bus či tramvaj. Směřovat budete nejspíš

na místo, odkud se díky MHD dostanete snad na všechny konce Olomouce. Jenže přebíhat přes vykostkovanou cestu v kramflecích z jedné zastávky na druhou není žádná legrace, nemluvě o mini-sprintu na přechodu, který musíte absolvovat kvůli krátké zelené, navíc v kombinaci se slalomem mezi davy kolemjdoucích. Přeskakování tramvajových kolejí v podpatcích by mělo patřit na Olympiádu.

6. Dolní náměstí

Poslední dobou se snad všude v Olomouci opravuje, bourá a znovu staví, rozkopává a předělává... Například Dolní náměstí. Výsledek bude jistě skvělý ale do té doby naše lodičky nápad dojít někam přes Dolňák určitě nepotěší. Jámy překryté dřevěnými deskami nejsou zrovna nejbezpečnější ani v pohorkách a všichni lidé (za normálních okolností rozprostření po celém náměstí) hrnoucí se po jednom úzkém chodníku cestu neusnadní. Pokud si nechcete vaše boty donést domů jako puzzle, menší obchůzka rozhodně neuškodí.

7. Horní náměstí

Aneb třešnička na dortu našich 'raději bezpodpatkových' míst, kde se každý z nás vyskytuje téměř denně. Že nevíte, jestli jsou horší malé dlažební kostky, velké dlaždice, rozbitý chodník nebo měděné desky? Tady je od každého trochu. Snad každá z nás zažila to drobné škokbrnutí, ne-li zlomení podpatku uprostřed náměstí, následované pohledy těch, ač o něco nižších, ale moudřejších kolegů v balerínách či teniskách. Takže – buď to chce hledat patníky a opatrně náměstí projít po nich, nebo lépe kamarádka či přítel gentlemana, kteří vám nabídnou pomocné rámě. Jako bonus je tu ještě ulice Riegrova, držící basu s náměstím, po které si jako po obláčcích rozhodně nepřeskáčete.

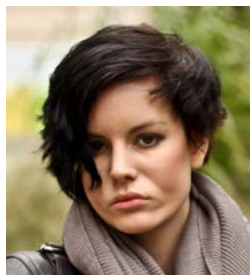
text: *Markéta Dosoudilová a Karin Ghisiová*

foto: *Radka Kučerová*

Anketa

Zuzana Zelená, 20 let, studentka FF

Jak se Vám po Olomouci chodí v podpatcích?

Abych pravdu řekla, já na podpatcích chodím velmi zřídka. Většinou dávám přednost kečkám nebo botám na malém podpatku. Studentský život je někdy velmi hektický a proto je pro mě daleko pohodlnější chodit v converskách než v jehlách. Osobně si myslím, že Olomouc není zrovna vhodné místo pro nošení podpatků. Vím, že se řadí mezi historická města s mnoha

vzácnými a starobylými domy a ulicemi. A také vím, že když chceš opravit fasádu na domě, tak potřebuješ „x“ povolení. Ale nechce se mi věřit, že tato přísná pravidla platí i pro opravu chodníků a cest.

Kam si na podpatcích netroufnete?

Osobně si myslím, a mnozí se mnou budou jistě souhlasit, že nejhorší místo, kam bych si na podpatcích netroufla, možná jen za velmi naléhavých okolností, je centrum Olomouce. Mám na mysli Horní a Dolní náměstí a Náměstí Hrdinů. Upřímně obdivuji ty odvážné, které tam jdou dobrovolně. Ty kočičí hlavy jsou prostě přišerné. V zimě nemluvě.

Mgr. Darina Hradilová Ph.D., odborný asistent

Jak se Vám po Olomouci chodí v podpatcích?

Velmi špatně, i když už je to pro mě minulost. Od momentu, kdy jsem se musela začít velmi rychle přesouvat mezi domovem, školou, školou, nádražím a fakultou, přisedlala jsem na obuv sportovnějšiho rázu. Do dámsky vyhlížejících bot se přezouvám až na fakultě.

Kam si na podpatcích netroufnete?

Protože jsem několik prvních let v Olomouci bydlela v podnájmu na Dolním náměstí, velmi nerada vzpomínám na prastarou dlažbu mezi kavárnou Mahler a radnicí.

Mgr. Zuzana Zemanová Ph.D., odborný asistent

Jak se Vám po Olomouci chodí v podpatcích?

Na to mám jednoduchou odpověď – na podpatcích nechodím, a když, tak jen na takových, které jsou větší než mezery mezi kočičími hlavami. To je vcelku dostačující opatření na to, aby člověk překonal i záludnosti olomoucké dlažby bez úhony.

Ing. Ivo Vlach, 1. náměstek primátora, odbor dopravy

Proč rada města Olomouce ženám chůzi na podpatcích neulehčí opravami těch nejkritičtějších míst?

Jsem si vědom toho, že chůze po historické dlažbě ve středu města Olomouce je pro ženy na podpatcích velmi obtížná.

Všechny ulice, které zmiňujete, jsou uvnitř městské památkové rezervace, kde je řešení obtížné, protože je třeba zachovat historický charakter dlažby.

Na příkladu ulic Pekařské a Denisovy se ukazuje, že je možné najít i přívětivé

řešení. Na druhou stranu například v části Dolního náměstí kolem Jupiterovy kašny je použita historická dlažba – tzv. „Bělkovická droba“ a podmínkou památkářů bylo tuto dlažbu zachovat pro budoucí pokolení. Ve větší části Dolního náměstí doufám, že budou po jeho znovuoctvení i ženy na podpatcích spokojenější.

Dobrou zprávou je, že nyní probíhá předláždění ulic 28. Října a Úzké současně s Mořickým náměstím, které získá charakter odpočinkové zóny. Pro rok 2014 připravujeme velkou rekonstrukci třídy 1. Máje.

Pro klid v duši čaj a sushi z olomoucké čajovny

Mořské plody či zelenina společně s rýží zabalené v řase – něco, co každý jistě zná nebo o tom alespoň slyšel, ale málokdo i ochutnal. Připadá mi, že spousta lidí sushi předem zavrhuje, protože „by smrděli rybinou, nebudou jíst řasy, nemají rádi rozvařenou rýži a určitě by je to ani nezasytilo.“ Opak je ale pravdou. Na facebookových stránkách Sushi pro všechny jsem si objednala HIRO SET a vydala se jej zkusit. Domů jsem odcházela velmi mile překvapena.

Jelikož Sushi pro všechny svoji restauraci nemá a objednávky po Olomouci zdarma rozváží domů, vydala jsem se pro svůj set do Čajovny WABI, kde si sushi v případě zájmu také můžete vyzvednout a zkonzumovat. Čajovna se nachází v cen-

tru města a hned vedle ní najdete i její kamenný obchod.

Zalíbilo se mi tam hned, jakmile jsem vešla – příjemné prostředí s milou obsluhou a relaxační hudbou. Trošku jsem se tam porozhlédla, zula boty a v pozici „na turka“ se uvelebila do polštářků. Oběd jsem se rozhodla spojit s dobrým čajem a po hodině listování v lákavém nápojovém lístku jsem zvolila konvičku bílého s příchutí liči.

Můj HIRO SET vypadal skvěle, takže jsem se do něj bez otálení pustila. S hůlkami jsem si ze začátku připadala extrémně nemotorná, byla to taková zkouška zručnosti. Nicméně po chvílce tréninku jsem přišla na ten „grif“, a i když by možná neje-den Japonec při pohledu na moji techniku protáčet panenky, nakonec se mi podařilo kultivovaně poobědvat. Mezi 32 kousky (cena 220 Kč), ve kterých bylo avokádo, okurka, nakládaná ředkev, tygří kreveta, tuňák, přírodní sýr, losos nebo krabí surimi, nebyl žádný, který by mi nechutnal, takže se mi těžko vybírala ta nejlepší varianta.

Asi nejvíc mě zaujalo obrácené sushi (což znamená, že řasa není jako klasicky zvenku, ale uvnitř) s čerstvým lososem. I když jsou kousky sushi celkem malé a může vám připadat, že nezasytí, není tomu tak. Po chvíli jsem byla plná, ale tak příjemně – ne jako když se přecpete knedla, vepřa, zela s pěti knedlíky. Jako třešničku na dortu jsem ochutnala trochu wasabi, které bylo tak ostré, že mě zbavilo nachlazení a rýmy. Pro voňavý dech jsem to vše zajedla pár plátky zázvoru a zapila to výborným čajem s liči a přitom nasávala uklidňující atmosféru čajovny.

Domů jsem odcházela dobře a zdravě najedená, pobavená vlastním představením s hůlkami, kulturně obohacená a krásně odpočinitá. Návštěvu čajovny WABI spojenou s ochutnávkou sushi (nebo objednávkou domů) bych tedy, ať už jako trošku neklasický nedělní oběd nebo společenskou akci s přáteli, i co se poměru ceny a velikosti setu týče, jednoznačně doporučila. A pokud si sushi zamilujete tak jako já, každou středu a čtvrtek od 18 hod. jej můžete ochutnat přímo z rukou mistra v rámci Sushi večerů ve WABI, kde vám nabídnou například i vařenou marinovanou chobotnici nebo kaviár z létajících ryb.

foto: Markéta Dosoudilová

foto: Radka Kučerová

Sushi můžete objednávat na FB stránkách Sushi pro všechny nebo na tel. čísle 733 223 044. Čajovna WABI se nachází v ulici Šemberova 13.

Volejbalistek ubývá. Zato frčí zumba

Chcete si vyzkoušet nové druhy sportů, získat kondici, vylepšit postavu nebo si prostě jen tak zacvičit? Nechce se vám platit mnohdy předražené vstupné do olomouckých sportovních center? Pak je tu Akademik sport centrum UP (ASC) nabízející jednorázové nebo pravidelně se opakující sportovní a pobytové akce.

Akademik sport centrum UP vzniklo v letech 1997-1998. Protože chce jít s dobou, jsou sportovní programy neustále obměňovány a objevují se nové sportovní aktivity. U vzniku centra stál nyníjší vedoucí ASC PaedDr. Jiří Vaculík, CSc.

„Za nové sporty letos můžeme považovat community games. Každý rok se objevují novinky také v aerobních cvičeních – např. bodywork nebo fittjazz,“ říká.

Například bodywork je silové posilování problematických partií jako stehna, hýždí a břicha. Cvičí se vlastní vahou těla nebo s drobným náčiním (činky, gumičky) v úterý od 20:00–21:00 na Václavkách. Bodywork je součástí základního programu (viz níže), zaplatíte 540 korun za semestr nebo 880 korun za rok.

Centrum nabízí dva typy sportovních programů. Základní program po zakoupení průkazky umožní navštěvovat jakoukoli hodinu sportu, který si vyberete – kterýkoli den v týdnu, v jakýkoli čas. Můžete tak navštěvovat například aerobní cvičení jako dance aerobic nebo bodystyling, zapinkat si badminton, volejbal, zahrát si florbal, fotbal nebo zaházet frisbee. Získat rovnováhu pomocí jógy či pilates, vybit se na taeho nebo se nechat unést rytmy salsy a zumbly.

Základní kurz navštěvovala v loňském roce i studentka Filozofické fakulty Veronika Hanáková. „Líbilo se mi, z kolika kurzů

denně si můžu vybrat. Super byl večerní badminton, to jsem pak i ušetřila peníze – sport místo alkoholu,“ poznamenala Veronika. „Fajn bylo i taeho nebo pilates, jen občas tam bylo moc plno.“

Druhý typ programu je speciální. Nabídka tvoří sporty, které mají vyšší náklady, proto umožňují vstup pouze do jedné konkrétní hodiny v týdnu. Dobré je, že pokud se rozhodnete, že si program zakoupíte až v průběhu semestru, zaplatíte pouze tolik hodin, které odcvičíte.

Do speciálního programu patří například lukostřelba, fitness, sauna nebo indoorcycling.

Lákadlem by mohly být Základy jezdectví pro začátečníky nebo Přístrojové potápění, které účastníkům umožní získat potápěčskou licenci.

S Akademikem byla v loňském roce spokojená studentka Právnické fakulty Andrea Horinová. „Byla jsem moc spokojená s indoorcyclingem, takže jsem si ho zapsala opět v tomto semestru. Tentokrát chodím k výborné instruktorce Janě Hamplové, která nám všem na hodinách dává pořádně do těla. Zároveň se mi i líbí její přístup, když říká, že cílem její hodiny není zničit se, ale příjemně si zacvičit,“ říká Andrea.

S Akademikem můžete jet i na hory, pokud rádi lyžujete, třeba do Alp. Například v únoru je cena do Zettensfeldu a Hochsteinu pro držitele průkazky ASC 5500

Tip na brigádu

ASC hledá nové lektory pro sportovní aktivity, vedoucí na letní tábory, animace apod. Pokud si myslíte, že jste ten pravý, přihlaste se na stránkách Akademik sport centra. Veškeré informace o sportovních lekcích na www.akademikolomouc.cz. Nebo si Akademik přidejte na Facebooku – Akademik sport centrum.

korun, v ceně je plná penze, ubytování, doprava, skipas.

Pokud se vám nedaří přemluvit kamařády ze školy k pohybu, můžete vzít cvičit i „nestudenty“. I oni mohou využít nabídky sport centra a to s malou přírážkou 10 %.

Podle vedoucího centra Vaculíka si centrum samo na sebe vydělá. To na jiných vysokých školách není obvyklé. Akademik si z vlastních zdrojů financuje materiál, náklady tělocvičen a část mezd. „Proto se někomu mohou zdát průkazky na sportovní programy drahé,“ říká.

A jaký je o centru zájem?

„V loňském roce si sportovní průkazky pořídilo 1354 studentů, předcházející rok to bylo asi o 200 studentů méně,“ říká Vaculík. „Studentů zapojených do programů ASC postupně přibývá, ale stále jich není tolik jako na zahraničních univerzitách, které uvádějí 20–30 % studentů zapojených do univerzitního sportu. Na UP je to sotva 10 %, pokud bereme v úvahu pouze studenty denního studia,“ dodal Vaculík.

Zájem o sportovní hry přitom pomalu upadá a zvyšuje se atraktivita cvičení aerobního charakteru a tanečního cvičení. Dokládá to i fakt, že k datu 25. 9. 2012 znamenalo ASC největší zájem o zumbu. Do té se jich přihlásilo 214, převážně studentek. Naproti tomu na volejbal je pouze 40 přihlášených. Velký zájem je i o taeho nebo pilates. „Je vidět, že jsme dívčí univerzita,“ míní Vaculík.

Martina Navrátilová

Kolik to stojí a co je potřeba

Pokud se rozhodnete navštěvovat například zumbu, dance aerobic nebo badminton, které jsou součástí základního programu za 540 korun na semestr (13 týdnů), vyjde Vás jedna hodina týdně na krásných 42 korun.

K tomu abyste si kartičku pořídili potřebujete:

1. jedno foto pasového formátu (může být i kvalitní kopie – ČB) – pokud nemáte registrační kartu;
2. identifikační kartu studenta nebo zaměstnance UP (ISIC, občanský průkaz);
3. jednorázový poplatek 20 Kč za vystavení registrační karty (POZOR – registrační karta platí po celou dobu studia);
4. peníze na zaplacení poplatku za typ programu (základní nebo speciální).

Labutí jezero se vrací na olomoucká prkna

Labutí jezero zná i člověk, který jinak o baletu neví nic. Moravské divadlo v Olomouci uvede premiéru Labutího jezera od Petra Iljiče Čajkovského 2. listopadu od 19 hodin, na druhou premiéru se mohou diváci těšit o den později ve stejný čas. V současném repertoáru baletního souboru Moravského divadla Olomouc půjde již o druhou klasiku od P.I. Čajkovského, už rok se velké divácké úspěšnosti těší pohádkový balet Louskáček. U příležitosti premiéry Labutího jezera Pačes požádal o rozhovor režiséra představení Roberta Balogha.

Co Vás přimělo k nápadu vrátit do Moravského divadla klasiku světového baletu Labutí jezero?

Labutí jezero je též nazýváno baletem baletů nebo královnou baletu. Tento balet klade na tanečníky vysoké technické i výrazové nároky. V Moravském divadle máme v současnosti mezinárodní mladý a perspektivní baletní soubor a hlavní představitel na velmi vysoké úrovni. Hlavně mám nyní v souboru tu správnou labuť.

Platí stále, že hrát bílou nebo černou labuť je snem každé baleríny nebo jde pouze o klišé?

Samozřejmě to stále platí. Zvládnout zahrát roli bílé nebo černé labutě na špičkové technické a výrazové úrovni je snem každé baleríny, ale jen málokteré z nich se tento sen vyplní.

Již před dvěma lety jste v Moravském divadle režíroval pohádkový balet Louskáček, taktéž od P. I. Čajkovského. Očekáváte u olomouckých diváků podobný nebo větší úspěch i s Labutím jezerem?

Klasické balety miluje publikum snad na celém světě, Olomouc není výjimkou. Mít ve svém repertoáru některý z baletů P. I. Čajkovského (Louskáčka, Labutí jezero atd.) patří k profesionálnímu baletnímu souboru, ale je třeba na to mít dostatečný potenciál sólistů i ostatních tanečníků.

Jak obecně hodnotíte olomoucké publikum?

Olomoucké diváky mám moc rád. Většina lidí je hodnotí jako konzervativní, ale já vím, že milují klasiku. Vždy se mi povedlo si najít cestu do jejich srdcí.

Viděl jste americký film Černá labuť v hlavní roli s Natalíí Portman?

Ano, viděl.

Jaký je Váš názor na něj?

Tvůrcům filmu se povedlo na slušné úrovni popsat atmosféru, která doprovází studium Labutího jezera. Film zrcadlí, co obnáší tuto roli zvládnout a jak je obtížná i krásná pro hlavní tanečnici. Role je úzce propojena se soukromým životem, pro baletku se stává jedinečným životním cílem, kterého chce každá dosáhnout. Tento film divákům dává jedinečnou možnost nahlédnout do života tanečních umělců.

Myslíte si, že tento film ovlivnil veřejnost, aby si zašla do divadla na klasicky ztvárněné Labutí jezero, aby poznala pravý příběh?

Tento film je dobrou „reklamou“ pro balet, protože oslovuje především mladé lidi, kterých již do divadel mnoho nechodí. Střední a starší generaci asi tolik neosloví, ale starší generace znají divadelní svět i bez takovéhle reklamy.

Je tedy tento film podle Vás určen především mladým lidem, aby si našli cestu k divadlu?

Nejen mladým, ale všem, kteří mají rádi krásné pohádkové příběhy, krásnou světovou hudbu a také umělecké filmy.

text: Kristina Zachová

foto: archiv Moravského divadla Olomouc

4 tipy aneb Jednou týdně za kulturou

Oblíbená pěvecká a taneční skupina v čele s Jiřím Macháčkem MIG 21 je zpět. Do Olomouce zavítá 25. 10., startují v 20.30 hod. v U-KLUBU. V rámci československého turné MIGEM K LIDEM se představí fanouškům zcela nový MIG 21. Kromě rytmické muziky se příznivci pražské kapely mohou těšit na originální kostýmy a jedinečnou choreografii. Pokud máte zájem si

poslechnout pohodovou muziku a zablbnout si s MIGEM 21, určitě se zastavte.

MICHAL HRŮZA A KAPELA HRŮZY zve všechny posluchače na svůj podzimní koncert, který se uskuteční 30. 10. ve 20.00 hod. v S-CUBU. Mimo rádiové hity Zejtra mám, Je v mý hlavě, Černý brejle, Krasohled nebo Bílá velryba také uslyšíte nové skladby z aktuálního alba Noc. Známe a chytlavé“ písničky vás stoprocentně roztančí a rozveselí, proto neváhejte využít této šance a přijďte se odreagovat a pobavit.

Písničkář, zpěvák a kytarista KAREL PLÍHAL potěší všechny milovníky folkové hudby 15. 11. ve 20.00 hod. v U-KLUBU. Připravena je ukázka skladeb z nejnovějšího alba Vzduchoprázdny, jež obsahuje písně z posledních tří let. Kromě hudby si fanoušci mohou poslechnout recitaci

nových básniček, řada z nich se nachází v souborném díle – Jako Cool v plotě. Nechte si ujít poetické, humorné a příjemné vystoupení populárního a milého folkového zpěváka současné české scény.

Pro příznivce dobrodružných a cestopisných filmů probíhá 10. Mezinárodní festival outdoorových filmů, jenž se uskuteční v 35 městech ČR a SR. V Olomouci jej můžete navštívit od 29. do 31. 10. v kině Metropol. Nabídka kategorií outdoorových filmů je velmi pestrá – od cestopisných snímků přes dobrodružné, horolezecké až po extrémní sportovní. Přijďte zhlédnout a zhodnotit společně s porotou celou řadu zajímavých a napínavých filmů. Bližší informace o dalším programu zde: www.outdoorsfilms.cz

text: Romana Mikesková

foto: archiv skupiny MIG 21

Literární kalendárium

1. 10.–30. 11, Výstava: Slezsko po Velké válce, Vědecká knihovna v Olomouci, Galerie Biblio

Vernisáž výstavy Slezsko po Velké válce: Čas plebiscitu v Horním Slezsku (1919–1921) přiblíží veřejnosti nesnadné období po skončení první světové války.

30. 10. od 16.45 do 18.15, Velká učebna Filozofické fakulty Univerzity Palackého

Přednáška profesora Oldřicha Uličného na téma Moderní mluvnice češtiny.

23. 10. od 17.00, Hudebně-vzdělávací beseda s Mgr. Karlem Plockem, Knihovna města Olomouc

Beseda o známých i zapomenutých osobnostech nejen českých hudebních dějin.

Mezinárodní podzimní festival poezie – OSTROVY BEZ HRANIC

29. 10. v 19.30, Konvikt Olomouc – irská básnička Aifric Mac Aotha. Hospoda U Musea vždy v čase 19.30 představí divákům řadu zajímavých osobností, např. Janele z Liků, Lucii Ruškovou,

J. J. Neduhu (1. 11.), Víta Kremličku, Čočku & Radima Babáka (8. 11.), proběhne tam Noc básníků (15. 11.).

Divadlo hudby Olomouc 21. 11. v 19.30 připravilo tradiční, regionální kolo Slam poetry. **27.11. bude v Hospodě U Musea** básník Ticho, Natálie Paterová a Tiché lodi. Více informací na www.bezhranic.net.

5. 11. v 18.00, Večer plný poezie, Knihovna města Olomouc Setkání s tvorbou Petra Šafránka, jenž se řídí mottem: Bez lásky nic není...

7. 11. od 10.00, Současná anglická literatura, Vědecká knihovna v Olomouci

13. 11. v 17.00, Bibliografie české literární vědy, Vědecká knihovna v Olomouci

Představení bibliografické databáze ÚČL s důrazem na digitalizovanou lístkovou kartotéku Retrospektivní bibliografické české literatury.

27. 11. od 16.45 do 18.15, Velká učebna Filozofické fakulty Univerzity Palackého

Přednáška Kritická bilance polistopadové české literatury, s příspěvkem vystoupí profesor Lubomír Machala.

Romana Mikesková

pačes
číslo 4

PAČES – Populární akademický časopis editorského studia

Vychází jako platforma pro studentskou časopiseckou redakční práci na Katedře bohemistiky FF UP v Olomouci, a to v rámci projektu Bohemistika: obor pro III. tisíciletí.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Výtisk je neprodejný / Webovou verzi časopisu najdete na www.paces-casopis.cz

Šéfredaktor: Martin Biben (vedoucí pardubické redakce MF Dnes)

Grafik: Michal Dvořák

Pedagogické vedení projektu: Lenka Pořízková

Redakce pro zimní semestr 2012

Editorka čísla 4/2012: Radka Kučerová

Zlom: Michal Dvořák

Jazyková korektura: Martina Kalousová

Mít holky větší sílu než kluci, byl by to průšvih, říká Tereza Votavová.

Tereza Votavová (23)

Pochází z Prahy. Už 8 let závodí ve fourcrossu a sjezdu na horských kolech. Mezi nejlepší výsledky řadí 7. místo na Mistrovství světa ve fourcrossu (2011) nebo 5. místo v celkové fourcrossové sérii. Studuje prvním rokem navazující magisterské studium Rekreatologie na FTK.

Co to fourcross vlastně je?

Pokud znáte skicross nebo snowboardcross tak je to podobné, akorát na kole. V závodě jsou čtyři jezdcí na umělé dráze a jezdí přes překážky, skoky. Jsou tam kameny, klády a různé další překážky, prostě jakékoli znepríjemnění terénu. Jde o to, dostat se do cíle, co možná nejrychleji. Dva z jezdců vždy postupují do dalšího kola.

Kde se závody jezdí? Kde tě můžeme vidět?

Jezdí se v horských střediscích. V Čechách bývala trať ve Špindlu, nyní je v Tošovicích, teď se otvírá v Plzni a jedna je v Praze. Světové tratě jsou například v Leogangu, Schladmingu, tratě ve Skotsku nebo Americe.

Jak ses k tomu dostala?

Brácha a bratráněk jezdili sjezd za barákem na chalupě. Vždycky jsem se na ně koukala a líbilo se mi to. Potom se na sídlišti vytvořila taková partička a všichni začínali jezdit na kole. A pak jsme společně jeli na první závody a tam jsem zjistila, že mi to jde. Začala jsem sjezd, potom jsem objevila fourcross a zamilovala sem si ho.

Kolik je holek fourcrossařek?

Ve světě celkem asi šedesát, na závodech se setkáváme tak ve dvaceti a v Čechách jsme tři. Všechny jsme v první pětce.

Jaké máte vztahy?

Dobré, některou mám ráda víc, některou míň, tak to prostě je. Ženský jsou podle mě ale surovější a horší než chlapi.

Máš nějaké špatné zkušenosti?

Všechny jsme zvyklé trénovat s klukama, kde je to v pohodě. Oproti tomu vynikne ženská nenávist, to, jak v každé holce vidí strašnou soupeřku. Myslím si, že kdyby měly holky větší sílu než kluci, tak by to byl velkej průšvih. Kdyby se totiž k té ženské zlosti a nenávisti přidala ještě síla, tak to by byl konec.

Kde trénuješ?

Nejčastěji trénuji v Praze, protože tam bydlím. Chodím spíš trénovat na sjezd na kole, mám doma ale i další kola – silniční, horské do lesa, celoodpružené. Co mám horské kolo, jezdím mnohem líp. Člověk, který se upne jen na jednu disciplínu, začne stagnovat. Plus chodím do posilovny, teď kvůli zranění trénuji méně.

Co se ti stalo?

Při tréninku (5. 7.) jsem si zlomila klíční kost. Špatně se mi to hojí. Nedala se tam dát dlaha, protože by mi roztrhala kůži, tak se to nechává volně. Navíc jsem si při pádu pochroumala i něco v rameni. Ale aspoň světovou sérii závodů jsem stihla.

To je tvoje první zranění?

Ne, to vůbec. Zlomenina první, předtím jsem měla vždycky jen něco nalomeného. Mám operované koleno, trpím spíš na záněty a klouby. Při pádu jsem si dala ruku před sebe úmyslně, protože jinak by to odnesla pánev nebo bych měla potřhané vazy.

Nemáš strach, když jezdíš? Přece jen je to extrémní sport.

Nerada používám slovo extrémní. Pro mě je to sport jako každý jiný. Když člověk trénuje, riziko pádu eliminuje. Zranění hrozí stejně tak jako u jiných sportů. Když člověk jezdí dlouho, tak už to tak nevnímá.

Co na to celkově říkají rodiče, nemají o tebe strach?

Rodiče se se mnou o tom moc nebaví. Myslím si, že se sportem neuživím. Víím to, už mě 100x napadlo skončit. Ale na druhou stranu, studovat a pracovat můžu potom, ale sportovat už nebudu moct. Rodičům se to nelíbí od začátku, ale přece kdyby chtěli, zakázali by mi to už tenkrát.

Když si představíš sebe za pár let a svoje děti. Ty bys neměla ani trochu strach?

Měla, ale my díky tomu cvičíme. Máme zranění, ale to k tomu patří. Stejně bych dělala něco, při čem se zraním. Na tohle se ohlížet nedá, člověk se naučí padat.

Studentské večírky a podobné věci se tě netýkají?

Ne, netýkají. Chodím fakt výjimečně. Tím zraněním si je teď užívám trochu víc. Víím, že nemusím zvedat tohle a tohle a můžu si vybrat, co budu dělat. Teď si užívám, že díky zranění nejsem chvilku vrcholový sportovec, ale normální člověk.

Co považuješ za svůj největší úspěch?

Letos jsem celkově ve fourcrossové sérii pátá. Největší radost mám z mistrovství světa, tam jsem byla sedmá. Byla tam super atmosféra, přijeli kamarádi, to pro mě bylo hodnotný a emotivní. Trať byla hodně těžká, tak těžká, že když jsem ji poprvé viděla, tak jsem myslela, že pojedou rovnou domů. Nakonec mi sešla a dopadlo to dobře.

Jak dlouho si myslíš, že budeš ještě závodit?

Je mi 23 a myslím si, že na téhle úrovni to budu moct dělat, když to dobře půjde, tak pět let. Člověk pak přejde na testování kol a věci týkající se kol. Takže kariéra svým způsobem jede dál. Ale samotný závodění už dlouho dělat nebudu. Pokud nepřiberu, myslím si, že to tělo dlouho nevydrží.

Co bys chtěla dělat potom?

Chci zůstat u sportu. Třeba jako instruktor, animátor, nemám problém jít učit. Mám takovou vizi, že budu bydlet na horách a tam je jistá práce být učitelem. Nejsem typ, že bych začala podnikat a závoděním se uživit nedá.

Můžeš při sportu vůbec mít vztah?

Dá se to zvládnout?

Moc se to nedá. Každý chlap si myslí, že to zvládne, ale nezvládne. Chlapi chtějí mít holku doma. Ale já zase víím, že tohle moje tempo vydrží pár let. A pak budu doma, budu ráda, že nemusím nikam jezdit. Ale víím, že teď ještě ne. Lidi strašně rychle padají do stereotypů a já tam nechci spadnout už teď.

text: Martina Navrátilová

foto: archiv Terezy Votavové